

- можливість ефективного планування батьківських зборів (наприклад, в Фейсбуці педагог може створювати зустрічі та запрошувати на них батьків, заздалегідь попередивши про дату та мету зустрічі);
- можливість проведення соціально-педагогічної роботи у створених групах;
- надавати відомості про різноманітні соціальні інститути за необхідності (гуртки, клуби за місцем проживання, соціальні служби тощо);
- можливість проведення опитувань, дискусій, фокус-груп;
- ділитись відомостями з батьками щодо вирішення певної проблеми (наприклад, рекомендувати групи з певної проблематики тощо);
- розміщувати власні розробки корисних занять та літератури, відео фрагменти тощо.

Наголосимо, що педагогічні працівники шляхом використання електронних соціальних мереж мають можливість створювати соціальні групи не лише для батьків, але й для учнів, колег, адміністрації, тим самим налагоджувати та покращувати зворотній зв'язок.

Підсумовуючи вищезазначене, наголосимо, що використання педагогічними працівниками електронних соціальних мереж у роботі з батьками школярів має переваги: індивідуальна комунікація з найближчим оточенням школяра; можливість отримати зворотній зв'язок зі сторони батьків; надати рекомендації та корисні матеріали, які батьки зможуть використовувати з метою навчально-виховних цілях тощо.

Варто наголосити, що соціально-педагогічна робота – це комплексна робота педагогічних працівників (вчителів, соціальних педагогів, психологів, адміністрації загальноосвітнього навчального закладу) та найближчого оточення школярів (батьків, осіб, що їх замінюють, бабусь та дідусів, братів та сестер тощо), яка включає низку діагностичних, просвітницьких та корекційно-профілактичних заходів.

Тому, в подальших дослідженнях варто розглянути комплексні програми соціальних заходів з метою попередження агресивної поведінки школярів.

Список використаних джерел:

1. Олексюк Н.В. Використання електронних соціальних мереж у соціально-педагогічній роботі зі школярами [Електронний ресурс] /Н.В. Олексюк, Л.В. Лебеденко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – №4 (48). – Режим доступу до журналу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1273/946#.VgkJWsvtmko>.
2. Соціальна робота в Україні: навч. посіб. / І.Д. Зверева, О.В. Безпалько, С.Я. Харченко та ін.; За заг. ред. І.Д. Зверевої, Г.М. Лактіонової. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 254 с.
3. Яцишин А. В. Використання електронних соціальних мереж для роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами / А. В. Яцишин, В. В. Коваленко // Освіта та виховання обдарованої особистості. – 2015. – № 8 (39). – С. 32–38.
4. Яцишин А.В. Застосування віртуальних соціальних мереж для потреб загальної середньої освіти / А.В. Яцишин // Інформаційні технології в освіті. — 2014.— №19. — С. 119-126.

УДК 378.147.227

Яцишин А.В.,

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник,

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ EDUCONFERENCE ДЛЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ МАСОВИХ ЗАХОДІВ У ГАЛУЗІ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

Погоджуємося із думкою, висловленою у роботі **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**, про те, що у сучасному інформаційному суспільстві виняткового значення набуває розвиток інформаційної культури особистості, що актуалізує проблему вдосконалення форм, методів і засобів організації наукової і науково-педагогічної діяльності. Одним із шляхів розв'язання цієї проблеми є застосування електронних відкритих систем організації конференцій активно поширюваної концепції Open Source, виникнення відкритих Web-ресурсів, що сприяють переходу від традиційної організації конференцій до синхронної електронної взаємодії науковців під час веб-конференцій **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**. Також, стрімкий розвиток ІКТ зумовили створення нових форм професійного взаємодії. Поряд з такими формами наукової комунікації як електронний журнал і електронна бібліотека, однією з найпоширеніших форм, здійснюваних за допомогою Інтернет-технологій, є інтернет-конференція **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**.

Першочергово розглянемо саме поняття «наукової конференції» (у перекладі з англ. Academic conference) під якою розуміють форму організації наукової діяльності, під час якої дослідники представляють і обговорюють свої роботи (результати досліджень). В інформаційному листі чи попередньому оголошенні повідомляється про тему, час і місце проведення конференції. Потім відбувається збір тез доповідей чи статей. Розрізняють кілька видів наукових конференцій, зокрема: науково-практична, науково-теоретична, науково-технічна конференція. Наразі, досить часто у мережі Інтернет з'являються повідомлення про проведення різноманітних масових заходів, зокрема: «онлайн конференція», «веб-конференція», «інтернет-конференція», «відеоконференція», «телеконференція». Вважаємо ці поняття синонімами, про те це питання є дискусійним і може бути метою окремого наукового дослідження.

Отже, найпростішим і найдешевшим методом для підтримки і власне для організації наукової конференції є мережа Інтернет. У роботі **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]** висловлена засторога щодо проблем безпеки веб-конференцій, адже вони можуть стати «суспільним надбанням». Електронними системами організації конференцій називають веб-орієнтовані системи, що надають можливість віддаленого менеджменту конференції: створення і редагування заходу, реєстрація учасників, розподілення ролей, а також робота з матеріалами конференції (подання, рецензування тощо). Для організації конференції зв'язку через Інтернет потрібно мати статичні IP-адреси і канали зв'язку з високою пропускну здатністю **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа., с.167-169]**.

На підставі аналізу наукової літератури **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.- Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]** та джерел Інтернет (lektor.org.ua, trueconf.ru, mikogo.ru та ін.) щодо організації і проведення наукових масових заходів з використанням мережі Інтернет, визначено, що сьогодні інтернет-конференція є аналогом проведення традиційних конференцій. Етапи проведення інтернет-конференції ті ж самі, що й у традиційної конференції: визначення теми і статусу конференції, оргкомітету і термінів проведення; визначення передбачуваного складу доповідачів та учасників; інформування і запрошення до участі в конференції; збір та розміщення модератором конференції статей в мережі Інтернет; відкриття конференції, обговорення доповідей конференції; підведення підсумків і закриття конференції; публікація підсумкових документів **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**. Для об'єднання зусиль наукових працівників та інтеграції моделі високо-організованої інфраструктури веб-конференції є правильний підбір програмних рішень для її організації і проведення, що дозволить підвищити наукову комунікацію членів онлайн-заходу на всіх рівнях його організації **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа., с.173]**.

Наголосимо на головних перевагах інтернет-конференції **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**:

- незалежність від географічного положення (відсутність обмежень для учасників незалежно від географічної віддаленості);
- доступність для учасників (відсутність спеціальних вимог до обладнання та каналів зв'язку, можливість участі зі свого робочого місця підключеного до мережі Інтернет, не потрібно ніяких спеціальних знань і умінь);
- економічність для організаторів та учасників (пов'язана з відсутністю витрат на проїзд та проживання учасників, та з економією на комунальних витратах і аренді приміщень для конференції);
- розширення часових рамок проведення (можливість проведення заходу будь-якої тривалості в безперервному режимі);
- можливість в будь-який час приєднатися до участі (але в рамках терміну проведення конференції);
- можливість оперативної організації обговорення актуальних питань;
- безкоштовний доступ до всіх представлених матеріалів конференції (як для учасників, так і для зацікавлених відвідувачів);
- можливість налаштування формату заходу («відкрита конференція» для всіх зацікавлених осіб або «закрита конференція» тільки для зареєстрованих учасників) **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**.

Проаналізуємо особливості проведення інтернет-конференцій. Оголошення про проведення інтернет-конференції варто зробити через списки розсилки, запрошення на веб-сайті конференції тощо. Місцем проведення інтернет-конференції є інтернет-портал організатора конференції. У зв'язку з цим тези або статті авторів повинні бути оформлені за певними правилами. Матеріали розміщуються на сайті конференції та відкриті для вільного доступу, потім вони можуть бути опубліковані у паперовому виді або зберігатися тільки в електронному форматі, чи існувати в обох форматах, але в будь-якому випадку передбачені для тривалого зберігання на веб-сервері. Головною метою інтернет-конференції є: публікація наукових ідей авторів; створення наукового товариства; здійснення комунікації між представниками різних наукових товариств **[Ошибка! Неизвестный аргумент ключа.]**.

Представимо основні етапи організації та проведення інтернет-конференції на підставі наукової літератури та власного досвіду:

Етап 1. Визначення проблематики конференції, окремих її напрямків (зробити назви секцій конференції). Визначитися із членами організаційного комітету і чітко розподілити обов'язки між організаторами конференції, призначити відповідальних за певні організаційні моменти. Підготувати інформаційний лист (інформаційне повідомлення) про конференцію.

Етап 2. Створення сторінки цієї конференції в електронній системі організації конференцій, розміщення відомостей про конференцію із дотриманням естетичних та психологічних вимог до подання даних в електронному виді, для кращого візуального сприйняття (колір шрифту, колір фону, розміщення тексту, розміщення зразків для завантажень тощо).

Етап 3. Поширити оголошення про проведення конференції через: сайт установи-організатора, списки розсилки (з бази даних учасників попередніх заходів), електронні соціальні мережі, розіслати запрошення до інших установ, подати оголошення у періодичну пресу, оголосити по радіо тощо. Важливо це робити заздалегідь та чітко визначити терміни подання матеріалів до участі у конференції.

Етап 4. Початок реєстрації учасників на сайті конференції і розміщення тез чи статей.

Етап 5. Рецензування матеріалів з можливістю доопрацювання.

Етап 6. Підготовка програми конференції і розміщення її на сайті конференції.

Етап 7. Проведення конференції в реальному часі. Виступи організаторів та учасників, обговорення матеріалів конференції в реальному часі. Відповіді на питання. Відзнака (грамоти, сертифікати) найбільш активних учасників інтернет-конференції. Прийняття резолюції конференції.

Етап 8. Підготовка збірника матеріалів Інтернет-конференції, розміщення його на сайті конференції та розсилка всім учасникам. Відзначення організаторів та рецензентів конференції.

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України (ІТЗН НАПН України) використовує систему Edu conference (conf.iitlt.gov.ua) для проведення інтернет-конференцій. Система EduConference дозволяє створювати, організовувати онлайн-конференції та вебіари різних рівнів складності, оцінювати матеріали доповідей, проводити подвійне сліпе рецензування статей, приймати чи відхиляти матеріали, проводити обговорення статей та доповідей в письмовому та відео-режимі. За кілька років ІТЗН НАПН України набув досвіду проведення кількох конференцій із використанням цієї системи, зокрема: «І-ІІ Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених «Наукова молодь» (2013-2015 роки), «Звітна науково-практична конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України» (2015-2016 роки).

Опишемо детальніше досвід організації та проведення Всеукраїнських науково-практичних конференцій молодих учених «Наукова молодь» у 2013-2015 роках із використанням системи Edu Conference (рис. 1). Наголосимо, що не потрібно було встановлювати додаткового програмного забезпечення для учасників конференції, досить веб-камери, мікрофона і підключення до мережі Інтернет з персонального комп'ютера чи мобільних пристроїв. Участь у конференціях була безкоштовна. Основними учасниками цих були молоді дослідники – аспіранти, студенти та молоді вчені, переважно педагогічних спеціальностей.

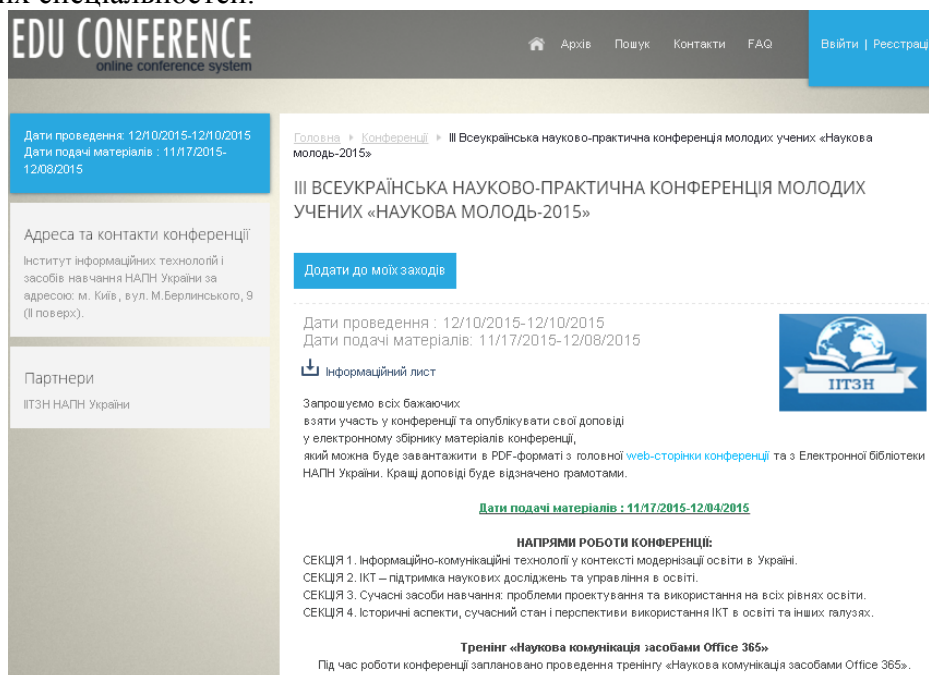

Рис. 1. Головна сторінка «Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених «Наукова молодь».

У 2013 році секції конференція були пов'язані з темами науково-дослідних робіт, що виконувалися в ІТЗН НАПН України. Тому, було запропоновано такі назви секцій: 1) Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення; 2) Методологія інформатизації наукової і управлінської діяльності установ НАПН України на основі веб-технологій; 3) Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей учнів у контексті євро-інтеграційних

процесів в освіті; 4) Методологія проектування мережі ресурсних центрів дистанційної освіти загальноосвітніх навчальних закладів; 5) Модернізація шкільного навчального експерименту на основі Інтернет-орієнтованих педагогічних технологій; 6) Система науково-організаційного і технологічного забезпечення розвитку мережі електронних бібліотек установ НАПН України; 7) Стан, проблеми та перспективи використання ІКТ в освіті та і в інших галузях. На сайті конференції було зареєстровано 55 учасників. На рис. 2 подано Фрагмент сторінки «I Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених «Наукова молодь-2013» з відео-виступами учасників.

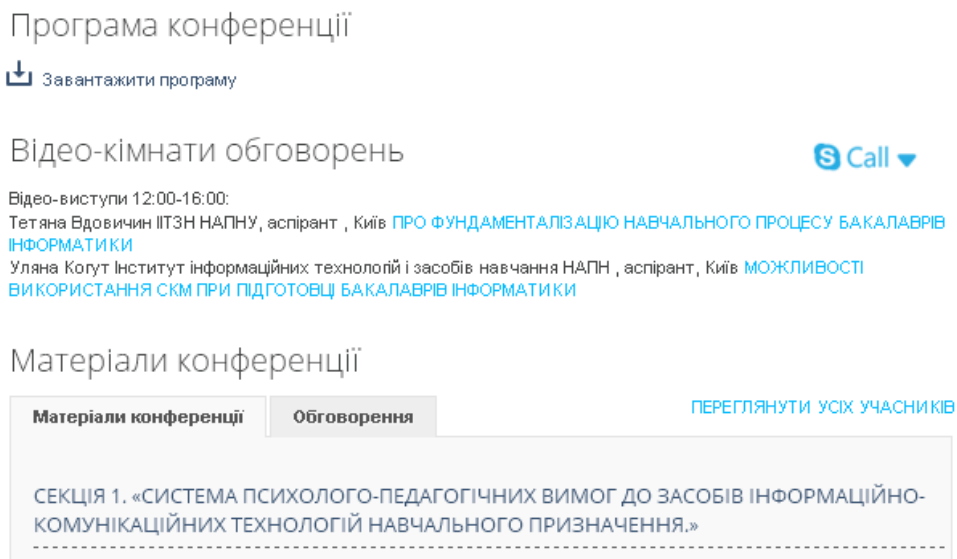

Рис. 2. Фрагмент сторінки «I Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених «Наукова молодь-2013» з відео-виступами учасників.

У збірник конференції включено 50 тез доповідей і статей. Серед учасників конференції були: студенти, аспіранти, докторанти, викладачі вищих навчальних закладів, наукові працівники, методисти і працівники системи освіти з 9 міст України (рис. 3), зокрема: Києва, Дрогобича, Житомира, Кривого Рогу, Маріуполя, Дніпропетровська, Черкаса, Харкова, Луганська.

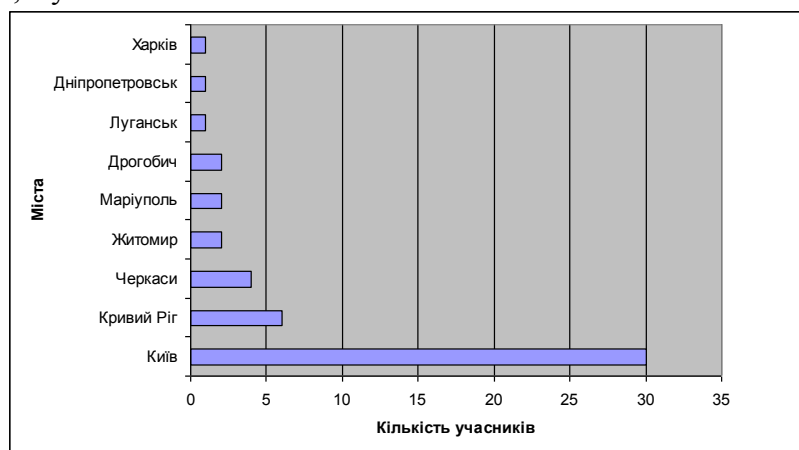

Рис. 3. Кількісний розподіл учасників конференції, представників різних міст України у 2013 році.

На пленарному засіданні та у 7 секціях заслухано й обговорено доповіді представників 13 вищих навчальних закладів (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка, Київський університет ім. Бориса Грінченка, Національний авіаційний університет, Національний педагогічний університет ім. М.П.Драгоманова, Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка, Державний вищий навчальний заклад «Криворізький національний університет», Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет», Мелітопольський державний

університет, Державний вищий навчальний заклад «Луганський національний університет», Житомирський державний університет ім. Івана Франка, Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди, Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького, Дніпропетровський національний університет ім. О.Гончара), 3 науково-дослідних інститутів (Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, Інститут психології НАПН України, Інститут проблем виховання НАПН України), 1 інституту післядипломної освіти педагогічних працівників (Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників).

У 2015 році секції конференції були пов'язані із загальною проблематикою ІТЗН НАПН України, їх кількість була зменшена з метою укрупнення. Тому, було запропоновано нові назви секцій: 1) Інформаційно-комунікаційні технології у контексті модернізації освіти в Україні; 2) ІКТ – підтримка наукових досліджень та управління в освіті; 3) Сучасні засоби навчання: проблеми проектування та використання на всіх рівнях освіти; 4) Історичні аспекти, сучасний стан і перспективи використання ІКТ в освіті та інших галузях. Також, під час конференції було проведено тренінг «Наукова комунікація засобами Office365».

За результатами проведених конференцій були підготовлені збірники матеріалів, що доступні у PDF-форматі на сайті конференції (conf.iitlt.gov.ua) та в Електронній бібліотеці НАПН України (lib.iitta.gov.ua/view/divisions/gen=5Fres=5Fiitzn).

Отже, вважаємо що використання електронних систем для організації наукових масових заходів, а саме для проведення інтернет-конференції має низку переваг та особливостей. Для участі у заході необхідно тільки мати персональний комп'ютер чи мобільний пристрій і підключення до мережі Інтернет. Констатуємо, що застосування системи Edu Conference для інформаційної підтримки наукових масових заходів у галузі педагогічних наук є актуальною, адже ефективність використання даної системи була підтверджена практично упродовж 2013-2015 років.

Список використаних джерел:

1. Алексеева Т.Б. Интернет-конференция как форма научной коммуникации молодых исследователей / Алексеева Т.Б., Гладкая И.В., Сеницына А.И. // Современные проблемы науки и образования. – 2013. – № 5. – Режим доступа: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=10023> (дата обращения: 03.03.2016).
2. Словінська О.Д. Головні аспекти і завдання впровадження веб-конференцій у процес навчально-наукової діяльності [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – №4 (48). – С. 166-175. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1262>. (дата доступу: 01.03.2016).